

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

A

GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE

A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZILASSY ZOLTAN

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRA.

1901.

1625

→ **HETEDIK ÉVFOLYAM.** ←

BUDAPEST, 1901.

„PÁTRIA” IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

cdj.

TARTALOMJEGYZÉK.

Vezércikkek, cikkek.		Oldal	Oldal	Oldal	
Visszatekintés az elmúlt évre	2	Magyarország népessége. <i>H. A.</i> -tól	194	Gazdák Biztosító Szövetkezete	487
Egy kis krónika	2	Népszámlálás eredménye	196	Önálló vagy közös vámterület	467
Éhezők karácsonya	3	Tengerészeti gépészek	196	A nemzet hálája	482
Okvetetlenkedések	3	Készülődések a választásra <i>P. T.</i>	210	A rabipar korlátozása	483
Megkezdődött a népszámlálás	4	Melyik az igazi katona	210	Innen-onnan	498
Gyilkosság a bitófa alatt	4	Ipari szövetkezetek munkavállal-	210	Válasz egy előfizetőnek	499
Amit a magasban beszélnek	18	kozásai	210	Tüdővész ellen	499
Éljen Darányi	18	Husvét ünnepén, <i>H. A.</i>	226	Magyar tanár Krügernél	500
Munka és kenyér	18	Hajótöröttek	227	A kofák	500
Hol vannak a milliók	19	A pálinka ellen. <i>P. T.</i>	242	Szilágyi Dezső	506
Levél Amerikából	20	Szegény emberek baja	242	Gazdák és iparosok a hadsereg-el-	514
A szent év vége	21	Jótekonyság	243	látásban <i>H. A.</i>	514
Magyarország népessége	21	Összeférhetetlenség és szövetkezet <i>P.T.</i>	258	Szabolcsiak sorsa Amerikában	515
Elítélt milliomosok	34	Budapest felekezetei	259	Szép jelszavak. <i>Szittyától</i>	530
Lukács Béla öngyilkossága	34	Fegyvertelen béke	274	Vándorló magyarok	530
Mi kell az Alföldnek	35	Az új koronaőr beiktatása	274	Tanév kezdetén <i>H. A.</i>	545
A büszke katonák	35	Az ország szíve	275	Mi kell itt a magyarnak <i>P. T.</i>	562
Hogy készül a zsemle	36	Munkás közvetítés	276	Borfogyasztási adó	563
A kis iparért	36	Hazafiság az iskolában <i>H. A.</i>	290	Választás előtt. <i>Szittyától</i>	578
Egy boldog aszony	36	Vásárosok panasza	290	Vessünk jó vetőmagot	578
Kenyer és politika	50	A külföld rólunk	291	A göncei beszéd. <i>H.</i>	595
A szegények bankja	51	A király zászlója	306	Az isaszegi emlék	595
Az új Nemzeti színház	51	Vigéczjárás. <i>Egy csongrádi iparostól</i>	306	A gazda sorsa	610
A munkáspénztár	52	Személyontató. <i>Szittyától</i>	307	Gazdasági munkások segélypénztára	612
Az utazás csodája	52	A gyolcsos tótok	307	Szavazzunk. <i>Szittyától</i>	626
Új ipari szövetkezeteink	53	Mezőgazdasági kiállítás a fővárosban	322	Iparpártolás a trónon	628
Reménysugarak	66	Irányi-siremlék leleplezése	322	A választások. <i>Szittyától</i>	642
Ködmenes képviselő	66	Egy cipőgyár családja	322	Idegen cégtáblák. <i>Szittyától</i>	643
Kitüntetett agrárius	67	Népiskoláink magyarsága	324	Az első czondrás képviselő	658
József főherceg a munkásokért	68	Tanoncnevelésünk	324	A munkás védelme	659
Az angolok királynője meghalt	69	Pünkösdi ünnepén	338	Erzsébet főhercegnő	674
Élhetetlen nemzet	82	A családi tűzhely védelme	338	A hazai tojáskereskedés rendezése	675
Képviselők a munkásoknak	82	Budapesti nevek	339	Huszezer munkás <i>Szekely baka</i>	690
A gazdák minisztere	98	A király mondta	354	A király trónbeszéde	706
A lelenczügy rendezése	98	A közigazgatás egyszerűsítése	355	Segítség az iparnak	706
Egy lépést előre	100	Mit csináljunk a gyerekből	356	Hogy állunk	723
A szegényügy rendezése	101	Megrendelés gyűjtés	357	Az utlevelek rendben vannak	738
Egyházi adó	101	Fogyasztási szövetkezetek országos	370	Mennyit ér az ország	738
Adomány a nemzetnek. <i>B. B.</i>	114	értekezlete	370	Vámpolitikai kérdés	734
Terhes adók	116	A kisipar és a delegációk	370	Az 1902. évi költségvetés	770
Hadüzenet a papirosbuzának	116	Népotthon	371	Vásárosok érdeke	770
Egy jövedelmező forrás	117	Magyarosodunk	371	Ügyvédek gyűlése	771
A Rochdalei takácsok szövetkezete	118	Bur küldöttek <i>Budapestben</i>	386	Zavargások Görögországban	771
Népoktatás	130	Kossuth-szobor <i>Mónoron</i>	386	Új vasipari vállalkozások	771
Munkások biztosítása és segélyezése	130	Bánya munkások forrongása	387	Államok vagyona és adóssága	772
betegség esetére	130	Bankóhamisítók a törvény előtt	388	A papiros buza ellen	786
Véros munkászendülés a fővárosban	132	Aratás előtt <i>Agh Endrétől</i>	402	A magyar tanító	802
A „Hangya”	146	Erdőöri szakiskolákba való felvétel	402	Szeretet, béke, igazság	818
Törvényjavaslat az összeférhetetlen-	146	Romlott erkölcsök	403	Az ákosfalvi képviselő	819
ségről	146	Képviselőt választunk	418	Hogy állnak a burok	820
A marosludasi telepítés	148	Magyarok Amerikában	418		
Szegény leányok pénze	148	Támadás egy pártvezér ellen	419		
Szekely kivándorlás	149	Szekely iparostanonczok	420		
Katonadolog	162	Nagy munkaidőben <i>Agh Endrétől</i>	434		
Államtitkár a nyomortanyákon	162	Gazdaságokban alkalmazott iparosok	434		
Szülők az iskolában	164	Ugron védelme	435		
Összeesküvés két király ellen	165	Tisztviselők mozgalma	435		
Márczius 15-ike. Irta: <i>Péterfy Tamás.</i>	178	Beszámoló honatyák; <i>Hegedüs A.-tól</i>	450		
Munkanélküliek a miniszterelnöknél	178	A kisiparos osztály fentartása	450		
Merénylet a német császár ellen	180	Legelő állatok védelme	451		
		Aratási ünnep	465		
		A királyné szobra	466		

Gazdasági közlemények.

Ujév küszöbén	8
Szerszámok gondozása	8
Népies mintagazdaságok	8
Hus-juhok	24
A méhésztéli teendője	24
Gyümölcsfák trágyázása	26
Tavaszi csalogató vetések	40
A só szerepe a takarmányozásban	40
Az őszi vetések tavaszi fogasolása	58

	Oldal
Br. Fejérváry Géza	545
Dr. Samassa József	561
Mac Kinley	594
László főherceg	596
Forster Géza	609
Egan Ede	625
Rubinek Gyula	641
Baross Károly	658
Horváth Boldizsár	673
Szász Gerő	689
Gróf Széchenyi Pál	705
Gr. Apponyi Albert	721
Erzsébet kir. hercegnő	737
Windischgrätz Ottó herceg	753
Jókainé Laborfalvy Róza	769
Halil Rifaat	786
ld. gr. Ráday Gedeon	786

Képek, képmagyarázatok.

Kicsecei mintagazdaság 10. Petőfi a táborban 11. Siralomház 11. Czigány leány 25. Oxfordshire juhok 26. Vaddisznó vadászat 27. Kincskeresők sátrai 28. Tenyész-állatok a csabai mintagazdaságból 40. Mikor a betyárok mulatnak 41. Az akadály 43. Pálma Ilka 56. A bányász temetése 57. Emdeni lud 58. Az ellopott Széchenyi szobor 71. A városliget télen 73. Egyszerű jégverem 74. A brálma tyuk 88. Légy az enyém 89. A johannesburgi arany telepek 91. Dupla vagy semmi 105. Léczfalvi Mintagazdaság 107. A kimberley-i gyémánt-telepek 109. Vilma királynő 119. A vőfélyek 121. Az asztrakán Juh 124. Verdi József 136. Jézus feltámasztja Jairus leányát 137. Bikagulya 141. Tavaszí táj 152. Kellene?

Oldal
153. Pécskai mintagazdaság 155. Csatai Zsófi 166. Részletek a Kossuth-emlék kiállításból 169. Hudán tyuk 171. Szabadságharcunk vezéralakjai 183. Főző iskolában 188. Tavaszí üdvözlő 201. Jókai beszél az ifjúsághoz 203. A fészekrabló 204. Magyar bráma és Langhan tyukeresztelés 216. Vizesés 217. Kivándorlók 219—221. A szent sir 232. Feltámadás 233. Husvétí tojások 234. Gyermnekek játéka 234. A tavasz 248. Czeglédi mintagazdaság 263. Az ezerember 265. Sack ekék 280. A nagyszebeni ütközet 281. Városligeti képek 284—285. Tavasz van 297. Szelidített vadak 301. Simmenthal-bonyhádi bika 311. A király átvonul a Lánchídon 312. A király szobra a műcsarnokban 313. Huszárroham 323. Budavár bevétele 329. Fűkaszázó gép munkában 330. A cseresznye 333. Erzsébet királyné szobra gödöllőn 344. Pünkösdi ünnepén 345. Üres ám! 360. Veszedelmes helyzet 361. A tyuk-galamb 362. Borzderes szarvasmarha 376. Nyaralók 377. Jó reggelt 378. Kutyák hadi szolgálatban 379. A tehének igazása 392. Szénaemelő készülék 407. A párizsi kiállítás képei 408—409. Új amerikai villamos vasut 424. Szerb menyasszony 425. Japáni házinyul 426. Jó volna fürödni 428. Elformálódott körmű állat 440. Falu végén 441. A kis diogénes 442. Az óhiói csodafa 443. A nádas tündére 456. Tengeri fürdő 457. Reggelizik a baba 460. Festetits György gróf szobra 465. Együtt a halálba 472. Játzó gyermekek 473. A báznai sertés 475. A gyulai ősi kertből 477. A segesvári Petőfi szobor 481. Rózsák között 488. A nagyharsányi csata 489. Szép négyes fogat 490. Érdekes olvasmány 492. A gyulai

Oldal
kastély a kert felől 508. Vasutmegnyitás a Balkánon 509. Sarolta 521. Most jön a gyümölcs 520. Piros dán marha 523. Mit irjak 536. Ártatlanság 537. Romok között 540. Képek a homonnai kastélyból 552—553. A kedvelt virág 556. A kortes 568. Egy igazi önkéntes 569. A duna a vas-kapunál 572. A nagy-szalontai Kossuthszobor 577. Szép magyar marha 584. Leégett kastély 585. A lilium 586. Az anya 587. Az isaszegi emlék 595. Bor mellett 600. Ahol Kossuthot keresztelték 617. A mi képviselő jelöltünk 632. Nyulak szállítása 633. Paraneskiadás 634. Csapat átkelés a vizen 634. Menázi kiosztás 635. A tábori borbély 685. Pinzgauí tehén 647. Damjanich bilincse 648. A szabadság szobor 649—651. A kisbeéri Wenckheim szobor 664. A vadászat 665. Czélszerű boros pinczék 666. A párizsi színházégés 680. Melyiket játszam 681. Rókvadászat 684. Üldözött vad 696. Az angol király 6 éves korában 697. Hol az egér? 699. Utolsó perczek 712. Meghalt apátok 713. Evezés az örökléthe 715. Simapusztai mintagazdaság 728. Vigasz 729. Hires római Mária kép 731. Simentali bika 744. A Műcsarnokból 745. Fargasvadászat 746. Hintóslovak 760. Ez már más 761. A szent lépcső 762. Pálmaliget 763. Csicsóka 775. Gyászban 777. A pápa átveszi a kulcsot 778. Vetélytársak 793. A szent lépcső 794. Áldozás a katakombákban 795. Szent József álma 808. Előre 809. A pantheon 811. A lorettói templom 811. Muraközi fajtájú ló 825. Nagy gumó után nyert burgonyabokor 826. A falu bölcse 827. Rákóczy bucsuja a határnál 829. Karácsonyfa 830.

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felcsészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
BUDAY BARNÁ
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-könyvtár
Növekedéskönyv
1901. é. 468. sz.

108

<i>Évforduló vagyon újra, Üdvkivánatokkal telve, Vajh' a sok jó kívánságnak Csak fele is teljesülne!</i>	<i>Évforduló vagyon újra, Mi köszöntünk hű olvasó, Miért szived, titkon esdett: Adja meg a Mindenható.</i>
<i>Évforduló vagyon újra, Vajjon mit rejt a jövőndő? ... Reményt vesztelt szegényeknek Hoz-e jót az új észtendő?</i>	<i>Évforduló vagyon újra, Sok kívánság száll az égnek.. Én Istenem azt hallgasd meg, — Amit a szegények kérnek!!</i>

Székely Baka.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása
ajánlható
cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Mauthner Ödön Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Visszatekintés az elmúlt évre.

Egy esztendő ismét elmerült az idők végtelenségébe. Szívesen veszünk tőle bucsut, mert a magyar gazdának ez az elmúlt év rossz volt és még rosszabb a magyar munkásoknak. A buza, a hus, a bor ára csökkent és csökkent a munka is. A gazda új adóságot vett fel, hogy megélni tudjon, a vidék munkásserege pedig elhagyta a falusi tűzhelyeket s vagy idegenbe vándorolt ki, vagy a fővárosba özönlött, szaporítani a nyomorultak számát.

Keserű eredmények ezek. Pedig állam és társadalom a múlt évben igen sokat tettek a földmivelő nép érdekeiért. Hat olyan törvényt hoztak a múlt év folyamán, melyeknek mezőgazdaságunk emelése a céljuk. *Államosították az állatorvosi és állategészségügyi szolgálatot*, aminek a legfőbb célja az, hogy az ország állatállománya a betegségek okozta pusztulások elől lehetőleg megóvassék. *Törvényileg szabályozták a gazdatisztek, a dohánykertészek és az erdőmunkások jogait*, hogy a legutolsó munkás se álljon törvényes védelem nélkül. Szervezte a földmivelésügyi miniszter a munkásközvetítést, a hatóságok bevonásával olyformán, hogy egyik vidék munkáshiányát a másik vidék munkásfeleslegével gyorsan kiegyenlíteni lehessen. Meghozták a *munkássegélypénztárra* vonatkozó törvényt, amelynek nemes célzatait legutóbb ismertettük. Megindult a *telepítési* mozgalom, mely a kisemberek földhöz juttatását tűzte ki célul. Szép *mintagazdaságok* létesültek az ország több vidékén a kiscgazdák okulására, ezenkívül *Darányi* miniszter *vándortanárokkal* utaztatta be az országot, akik ingyen adtak tanácsokat a gazdáknak, *népkönyvtárakat* létesített és vagy 3000 hasznos *könyvet ingyen* osztatott ki a *gazdasági előadások* hallgatói között, amelyeket nagy buzgalommal tartottak gazdasági egyesületeink. Hálás köszönettel kell elismernünk, hogy Darányi miniszter nem csak szóval, de tettel is segítségére volt a kisembereknek és többet tett három év óta, mint elődjei 30 év alatt.

Örvendetesen haladt a *szövetkezeti mozgalom* is. Hitel- és fogyasztási szövetkezeteink nagy számban alakultak a múlt év folyamán, csak hogy még a kezdet nehézségeivel kell megküzdeniök, míg igazában javíthatnak a tülön-tul elhanyagolt magyar nép helyzetén. A munkásságban, a buzgalomban nem volt tehát hiány, csak hogy az eredmények még most nem mutatkoznak. Amit a mi törvényhozásunk harmincz év óta elmulasztott megtenni a magyar föld birtokosai és munkásai érdekében, azt egy csapásra behozni nem lehet. Most ültetjük még csak a csemetét, a gyümölcsöt lehet, hogy csak fiaink fogják élvezni, mi reánk a munka vár a jobb jövő reményében.

Az élet nehéz sulyai alatt nyögve sem adjuk fel a jobb jövő reményét. De ha eddig kértük, ezután már követelnünk kell az országgyűléstől, mindenekelőtt pedig *követelnünk kell a képviselőinktől, hogy a magyar gazdák ügyét jobban karolják fel*. Hiszen látjuk, hogy mióta a föld szegényedni kezd, mindenfelé általános a panasz. Azóta nagy a munkásbaj is, mert koldus uraság szolgájának nyomoruság a bére. Tegyenek meg államhatalom és kormány mindent a magyar föld gazdájának és munkásának jóvoltáért, akkor az országra is boldogabb ujesztendő virrad!

Egy kis krónika.

Az elmúlt esztendőről teljes krónikát írni bajos dolog, annyi minden történt egy év alatt, hogy azok egyszerű fölemlítésével is hasábok telnének meg. Kibogozzuk tehát csak a lényegesebb eseményeket. Az elmúlt esztendő első ajándéka volt a *kvótadöntés*; ő Felsőgo hű magyarjai javára döntött, meghagyván a régi kvótaarányt. Habár a kvóta régi maradt, megváltozott a pénzfajta, 1900. január elsejétől életbe léptetett a kötelező *koronaszámítás*. Biz ezzel nem szaporodott meg a pénz senkinek a mellényzsebében; mert az ezüstpengő helyett bár két ezüst koronával számítunk ugyan, de csak úgy elfogy ez is. Az új pénzhez *új bélyeg* dukál. A pénzügyi kormányzat új bélyegeket nyomtatott az új pénznemeknek megfelelő felirásokkal.

Ugyancsak az elmúlt esztendő ujdonsága volt a *polgári bíráskodás* behozatala. Nem jogászai észszel, rideg bonczolgatással ítélkező bírák döntenek a bűnös feje fölött, hanem polgárok, akiknek ítélőképességét és erejét ugyancsak próbára tette az új törvénykezés; ítéltek élet és halál felett; egy halálos ítélet végrehajtatott.

Ezek után olyan események is következtek, melyek lángra, öröme lobantották a magyar nép szívét. Boldogult Rudolf trónörökös özvegye, *Stefánia*, a belga királyleány, *József* nádor unokája 10 évi özvegyesség után letette az özvegyi fátyolt, feleségül ment egy magyar emberhez: *Lónyay* Elemér grófhhoz. Nagy volt a magyarok öröme arra a hirre, hogy magyar urasszonyává lett az, aki szíve szerint is olyannyira szereti a magyarokat. De másik fejedelmi házasságról is beszámolhatunk. *Ferencz* Ferdinánd trónörökös szintén megházasodott, egy egyszerű gróflányt vezetve oltárhoz, a bájos *Chotek* Zsófiát.

Az év folyamán elhunyt *Munkácsy* Mihály, az asztalos-inasból lett világhírű festőművész, aki a magyar névnek dicsőséget szerzett az egész világon.

Az elmúlt esztendőben a levegő puskaporral is telve volt, nemesak a derék, rokonszenves bur nép folytatott élet-halál küzdelmet a világ legnagyobb tengeri hatalmasságával, Angliával, de a khinai birodalomban is kitört a háború, melyben a vén

Európa összes nagyhatalmasságai résztvettek. Keletről levén szó, itt említjük meg a nálunk látogatóban járt perzsa királyt, ki nagyon megszeretett bennünket s fünek-fának osztogatta a rendjeleket.

A párisi világkiállításon is díszes díszet arattunk kiállításunkkal; ujabban pedig gyűjtünk erősen a *Szózat* költőjének, *Vörösmarty Mihálynak* szobrára. Bár csak követhetnék a nagy költőnek azt a tanítását is, hogy »Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!». De sajnos, népünk tömegesen elhagyja hazáját s ma már a *kivándorlásról*, mint egy nagy országos betegségről beszélünk. Derék agráriusaink, akik sok hasznos munkát végeztek a múlt év folyamán is, kezükbe vették a kivándorlás kérdését s országoszerre kutatják a földmivelő nép nyomoruságának okait. Nagy szükség van erre, kivált így *választások előtt*; tudni fogjuk legalább, mit követeljenek képviselőinktől, hogy sorsunk jobbra fordulhasson.

Éhezők karácsonya.

Karácsony első napján Budapesten, a Podmaniczky-utcai kenyérszító boltban 17600 adag kenyeret, 2000 kolbászt, 2000 adag sajtot és 1000 népkonyha utalványt osztottak ki. Budapest nyomorultjai között Éhező, rongyos emberek beláthatlan sora lepte el a Podmaniczky-utcát. Ezek a szegények, akiket karácsony szent ünnepén is csak az emberi jótékony-ság juttatott egy darab kenyérhez, *ezek nagyrésztben a vidékről kerültek fel*. Ide csábította őket az a remény, hogy nagyobb keresetre tesznek szert, mint a mennyivel kis falujukban beérni kénytelenek voltak. De borzasztó csalódás várt rájuk ebben a nagy tömkelegben. Egyenesen a nyomoruság tárt karjai közé rohantak, mert itt annyi a felesleges munkás, hogy egymás kezéből ragadják ki a kenyeret.

Jótékony szívek kegyes adományainak legalább egy napra sikerült enyhíteni a fővárosi munkanélküliek nyomorát. De a szeretet ünnepe elmúlt s másnap már vagy 20,000 ember megint kenyér nélkül maradt. És hányan vannak még ezeken kívül olyan szenvedők, akik szégyenkezve titkolják szegénységüket és az alamizsnát nem fogadják el! Borzalom elgondolni is, hogy ilyen nagy ember-tömeg nyomorog a fővárosban. Pedig a szemünk előtt nyomorognak és nem lehet rajtuk segíteni. Mert szinte lehetetlen mesterségesen annyi munkát teremteni, hogy minden munkás foglalkozáshoz jusson.

Vidék csendes népe, ne jér ide, ebbe a lidércz fényektől ragyogó fővárosba! A paloták árnyékában oly nagy a nyomor, hogy arról a kunyhók lakóinak fogalmuk sincsen. Gondolja meg mindenki jól, mielőtt oda hagyná szegényes falusi tűzhelyét. Gondoljanak arra, hogy Budapesten huszezer embernek még karácsony ünnepén is csak az irgalom adta kezébe a mindennapi kenyeret!

Okvetetlenkedések.

Abból a szomorú időből, midőn pár évvel ezelőtt néhány lelketlen, hazát nem ismerő haszonleső csavargónak sikerült az ország több vidékén a józan fölfogású földmives nép lelkére maszlagot hinteni, maradt még fönt a magyarországi földmives munkásoknak egy szervezetük ilyen ezimmel: »Magyarországi földmives munkások és kiscgazda-országos kongresszusa.« Ennek a szervezetnek a székhelye hol Orosházán, hol Hmvásárhelyen, hol Czegléden hol Kőrösön van, ahol t. i. összejönnek tanácskozássra. A számuk bizony igen nagyon megcsappant; mikor országos lázadást terveztek öt-hat évvel ezelőtt, a esendő szurony riasztotta szét őket; később a számuk még jobban megfogyatkozott. A kormányzat és törvényhozás oly alaposan nyult az utóbbi években a kisemberek hóna alá, annyi üdvös intézményt alkotott, hogy a mételeyhintő izgatóktól undorral fordult el a józan földmives munkás nép. Ez és csakis ez az oka annak, hogy a karácsony ünnepén Hódmező-Vásárhelyen tartott országos (?) értekezleten oly csekély számmal gyűltek össze a szuczilista földmivelők.

A tanácskozás fölötté gyér számu hallgatóság előtt folyt le; 13 pontban dolgozták ki a földmivelő programot, mely merő képtelenségeken felül mind olyan dolgokat foglal magában, melyeket most foglalozik vele. A eselédttörvényt el akarják törölni végleg; hát akkor ki védje meg a jó eselédet a rossz gazda önkénye ellen? Egy másik pontban munkásvédő törvényeket sürgetnek. No, ezt érteni sem lehet, hisz három év alatt több munkásvédő törvényt alkotott a magyar parlament, mint azelőtt 30 év alatt! Sürgetik az iskolakényszert a népiskolákban. Hiszen ez meg van 1883. óta! Aki nem adja iskolába a gyermekét, a törvény értelmében pénzbírsággal sújtják. Mit akarnak hát? Az egész »program« ilyesféle képtelenségek láncolatja.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

Bár kevesen voltak a Hmezővásárhelyi gyűlésen a szuczilista földmivesek, de azért elhatározták, hogy az egész országban *szervezkedni* fognak. No csak szervezkedjenek, mielőtt ezt a munkát végeznék, magukra fognak maradni, a tévtanoktól elvakult vezetők, mert a józan földmives munkásokat többé félrevezetniök nem sikerül, aminek biztos jelei az is, hogy a vásárhelyi tanácskozáson már magukra maradtak.

Megkezdődött a népszámlálás.

Uj esztendő első napján a népszámlálás nagy munkája megkezdődött. Nem fölösleges zaklatása ez a békés polgároknak, akiket mindenféle dolgukról kikérdeznek ilyenkor, hanem fontos, a jövőre nagy-jelentőségű leltározás. Az államnak azért van szüksége a népszámlálásra, mert az képet ad az ország erősödéséről, gyarapodásáról, hiányairól és bajairól és megmutatja, hol kell az államnak segítő kézzel beavatkoznia. Ennélfogva *minden egyes polgárnak* nemesak törvényes és *hazafias kötelessége a nagy népszámlálási munkálatnak sikerét tőle telhetően előmozdítani*, hanem a kötelesség lelkiismeretes teljesítése egyuttal mindenkinek a maga jól felfogott érdekében is áll.

Sokfelé azt hiszik, hogy a népszámlálás adatait felhasználják az adókvetésnél. Ez téves felfogás, mert a népszámlálás adatait ilyen célra felhasználni törvény tiltja, mely arról is szigorú büntetéssel gondoskodik, hogy az adatok titokban maradjanak.

A népszámlálás aképp történik, hogy minden házról, egy-egy házigyűjtőiv és az országnak minden egyes lakosáról egy-egy külön számlálólap állittatik ki. A számlálólapokat és házigyűjtőiveket vagy az egyes családfők, illetve háztulajdonosok, vagy azok helyettese, vagy a számlálóbiztos tölti ki, aki e végből minden egyes házban és lakásban megjelenik. Számlálólapot minden oly egyénről ki kell állítani, aki 1900. évi december 31-ike és 1901. január 1-je közt éjjel időpontjában a lakásban állandóan lakott, vagy (mint vendég, átutazó stb.) ideiglenesen ott tartózkodott (szállva volt.) Azokról a csecsemőkről, kik január 1-én vagy azután születnek, habár a számlálóbiztos már a lakásban találja őket, nem kell számlálólapot kiállítani, ellenben azokról az egyénekről, kik az 1900. évi december 31-iki éjjel után halnak meg, noha akkor, midőn a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már talán el is vannak temetve, a számlálólap kiállítandó. Ugyanígy kiállítandó a számlálólap amaz egyénekről is, akik december hónap 31-én a lakásban vannak (például szabadságon otthon levő katonák, tanulók stb.), habár január 1-én vagy azután a lakásból eltávoznak is. Minden olyan egyén, ki különös körülményeknél fogva 1900. évi december hónap 31-iki tartózkodása helyén megszámlálható nem volt, vagy tévedésből, mulasztásból, vagy bármi okból a számlálásból kimaradt s

erről tudomása van, *legkésőbb 1901. évi január hónap 10-ig a községi elöljáróságánál számlálólapja kiköltése végett jelentkezni köteles.* A számlálólapok minden kérdőpontjára a lehető legnagyobb pontossággal kell megfelelni. Aki a népszámlálás alkalmával tudva *hamis, vagy valótlan adatokat jegyez be a számlálólapra vagy a házi gyűjtőivbe, vagy szóbelileg hamis vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatást megtagadja: kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.* Büntetés alá esik az is, aki a népszámlálást megakasztja. Ennélfogva mindenkinek érdekében áll, hogy lelkiismeretesen eleget tegyen kötelességének.

Gyilkosság a bitófa alatt.

Párját ritkító gyilkosság történt az oroszországi Revalban. *Eckart* Károlyt, a ki valamikor a jurjevi gimnázium tanára volt, halálra ítélték. Büne az volt, hogy meggyilkolta a sógorasszonyát. A törvényszék ítéletét az összes feljebbviteli bíróságok jóváhagyták s a czár sem kegyelmezett meg neki.

A minap kellett volna az akasztásnak megtörténni s az elítéltet siralomházba helyezték. Rokonsága füt-fát megmozgatott, hogy a családról elhárítsa a szégyent, de eredmény nélkül. A gyilkos tanár oly megrögzött s elvetemült gonosztevő színében tünt fel bírái előtt, hogy mindenki ellenezte a megkegyelmezést.

A kivégzésre minden előkészületet megtettek. A hivatalos személyeken hivül csak néhány jogászt és orvost eresztettek a törvényszék udvarára, hanem azért sikerült az elítélt egy rokonának, *Eckart* Sándornak is beférkőznie. Reggel öt órakor négy fáklya fényénél vezették ki a halálraitéltet a vesztőhelyre. Az akasztófa alatt ismét felolvasták neki a halálos ítéletet. Az elítélt buzgón imádkozott s a jelenlevők mély meghatottsággal nézték, még a bitófahez támaszkodó pribék és a fáklyatartó szolgálk is.

Egyszerre *lő és dördült el* és *Eckart* Károly *szíven találva, szótlannul végigterült a földön.* Nyomban meghalt. Borzasztó zürzavar támadt erre. A gyilkost megtalálták, mert a füstölgő pisztoly a kezében volt. Rögtön letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték, ahol a következő vallomást tette:

— Családunkban soha gonosztevő nem akadt, még tolvaj sem és nem akartam, hogy örökké előttünk lebegjen az akasztott rokon emléke. Ha a törvényszék nem akart egy becsületes nagy családot ettől a szégyentől megkímélni, megtettem én magam. De tottem más kísérletet is. Egy unokaöcsém az én megbízásomból tegnap délután egy táviratot akart föladni Livadiában a czári minisztérium nevében. Az volt ebben a táviratban, hogy a czár megkegyelmez *Eckart* Károlynak. Egy-két napi haladékat akartam kapni. A terv nem sikerült, természetesen a fiut elfogták; még tegnap meg is táviratozták

nekem. Hogy most mi vár rám, azzal nem törődöm már. — A halálraitelt meggyilkolása természetesen óriási feltűnést keltett s jogászörökben élénk vita tárgyát képezi, hogy mily büntetésben részesül az, aki a hóhér munkájába belé kontárkodik. Kétségtelen azonban, hogy Eckart Sándor gyilkosság büntette miatt fogják elítélni, mert az igazságszolgáltatásba beleavatkozni joga nem volt.

KÜLFÖLD.

Mit csinálnak a burok? Az egész világ szabadságszerető népei újra lázban vannak, mert a burok ismét teljes erővel fölvetették a harcot. Betörték a Fokföldre, hol rokon nép lakik és ott a hollandusok örömmel fogadták, melléjük állottak, hogy a régi szabadságukat kivívják. A támadások oly erősek voltak, hogy az angol fővezér hirtelen negyvenezer katona segítséget kért, de már Angliának sincs több, hát Ausztráliából, az angol gyarmatokról szállítanak új csapatokat.

A burok győzelmes előnyomulása óriási izgalmat csinált Londonban, az angol fővárosban. Az angol nép nagyon zúgolódik a sok pénz és véradó miatt, mert belátják, hogy a burokat úgy leigázni, hogy csendes alattvalók legyenek, sohasem lehet. A bur nép a legutolsó emberig küzd szabadságáért. Már egy évvel ezelőtt erősen folyt a harc. Egyik vereség után a másikat kapták az angolok. Bevitték Dél-Afrikába háromszázezer embert, abból most alig van kétszázezer, de még sem tudták elfoglalni a szabad nép hazáját. Most újra 40 ezer embert kér az angol fővezér. Bizonyosan nagy oka van a félelemre. Ha meggondoljuk, hogy ezzel a szörnyű nagy angol sereggel szemben ma alig 10 ezer bur harcol, akkor dobogó szívvel kell elismernünk, hogy Dél-Afrikában nem csak a burok, hanem a szabadság angyala is harcol.

Karácsony szent ünnepein rémesen dörgöttek az ágyuk, éppen, mint egy esztendő előtt. Csakhogy akkor a buroknak volt hazájuk, volt házuk, szabadságuk. Ma nincs hazájuk, azt mondja az angol, házaikat fölégették, barmaikat fölemésztették, feleségeiket rabságban tartják körülkerített városokban, ma semmijök sincs a buroknak, csak a szívük és szabadságuk. De a szerenese forgandó. Ősz elnöküket, Krüger Pált az európai hatalmasságok nem fogadták. A burokért szót emelni sem tartották érdemesnek, hátha a jó Isten, a legnagyobb hatalom mégis kegyesen elfogadta a földihatalmaktól lenézett népet, felkarolja igaz ügyüket és azért most győznek a burok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A süket vendég és a haragos muzsikus.

Egész hónapig körmölte Reinitz Manó a járás-bíróságon, nyomorult harmincz forintokért a sok makaesságot meg a százféle végzést. Estefelé már tánczolt előtte a sok czikornyás irás, pedig legjobban szerette volna, ha ő maga kerekedhetett volna tánczra. Abból a harmincz forintból azonban nem igen jutott mulatozásra. Egy este mégis rászánta magát s bement az egyik kávéházba. Valami szomorú nótát húzott a czigány s Reinitz ur pikolója fölé hajolva kesergett a mostoha sorsán. Nagyon szomorú gondolatok gyötörhették szegényt, mert észre sem vette, a mint hajlongva elébe nyujtotta a primás a fehérkendős tányért.

Reinitz urnak pokoli ötlete támadt, olyan, a mivel kávéházbajáró emberek vagyont kereshetnek össze egy emberöltőn át. Valami különös butasággal bámult a czigány arczára és kijelentette, hogy hót süket.

Süket emberek nem igen élvezhetik a zenét s a primás másodszor már oda sem ment a Reinitz asztalához.

Másnap boldogan hívta magával az egyik czimboráját, aki természetesen szintén süket volt és a czigánynak egy garast sem adtak.

Pár nap mulva már vagy nyoleczan üldögéltek a márványasztal körül (a süketek) s hallgatták az édes-bus nótákat. A czigány pedig mindennap dühösebben ment el az asztaluk mellett s vasvilla-szemekkel mustrálta a diszes társaságot. Reinitz ur valósággal uszott az örömben s alig tudta türtőztetni magát, hogy egyik-másik vidámabb nótánál nagyot ne rikkantson. Valahonnan pénze is akadt s pikoló helyett sör került az asztalra Reinitz ur elé. A sűrű árpalé addig-addig berzengette benne a szunnyadó jókedvet, hogy figyelmessé lett rá a czigány-primás is.

— Huzzátok fiuk, biztatta a bandát a primás. Hadd élodjen egy kicsit az a süket.

A nóta végén pedig oda állt Reinitz ur elé megint a fehér tányérral.

— Mit akar? tudakolta nagy buzgalommal Reinitz.

— Pénzt, vágta ki kereken a primás.

Reinitz ur azonban, mint mindig, most is leintette.

— Mért nem ad szegénynek? tudakolta sutogva egy hölgyecske tőle.

— Mert szemtelen, méltatlankodott a gavallér.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

Köztelek Zsebnaptár 1901-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen **hetedik évfolyama** régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt **3 kor. 50 fill.**

Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

— Egy vagyont kapott már tőlem.
A primás kezében, aki úgy félfüllel hallotta a Reinitz ur szavát, megrezzent a tányér.
— Megállj süket, majd elhuzom én a te nótádat, biztatta Reinitz urat a haragos cigány s odaállt elébe.
— Mit akar? förmedt rá Reinitz.
— Csak ezt, hangzott a felelet egy esattanós pofon kíséretében, a mitől tántorogva ment ki Reinitz ur a kávéházból, másnap pedig bepanaszolta a büntető törvényszéken Fáraó ivadékát becsületsértésért.
— Mi a maga foglalkozása? tudakolta minap a tárgyaláson Kabdebó bíró a panaszt.
Nem hallok kérem, erre a fülemre egy kicsit nagyot hallok.
— Hát maga igazán süket? firtatta a bíró Reinitz urat.
Csak egy kicsit, a mióta a vádlott megütött.
A panaszos aztán orvosi bizonyítványt esatolt, mire a bíró áttette az ügyet a büntetőtörvényszékhez, ahol most már súlyos testisértés miatt fogják felelősségre vonni Rácz Palinak isten tudja hányadik unokáját.

Előfizetőinkhez.

A „Független Ujság“ a jövő évvel immár hetedik évébe lép pályafutásának s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célnkat, hogy a „Független Ujság“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyújtsunk előfizetőinknek? Hogy jó törekvéseink sikerei el nem maradtak, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „Független Ujság“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Sikerünknek titka csak az lehet, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harczoltunk.

Valamint a multban tettük, azonképen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetségi téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni; mulattató cikkeinkkel szivet-lelket nemesítő szórakoztatást nyújtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

A „Független Ujság“ előfizetői ingyen kapják a „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvet“, melyet összes új előfizetőinknek is ingyen megküldünk.

Jó törekvéseink érdekében támogassanak bennünket ezután is előfizetőink. Ha minden régi előfizetőnk csak egy újat szerez, lapunk máris nagyot emelkedhetik, mert minél több az előfizetőnk, annál szebb és tartalmasabb lapot adhatunk a jelenlegi olcsó előfizetési árak mellett.

Az előfizetési ár, az új pénzsámítás szerint
Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket a t. előfizetőinknek megküldött postautalványon **koronákban kiírva** mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiui tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Boldog újévet kívánunk a „Független Ujság“ előfizetőinek.

A »Független Ujság« 1900. évi tartalomjegyzékét e számhoz esatolva kapják előfizetőink. A tartalomjegyzékbe csak a magvasabb közleményeket vettük be, mégis kitűnik a tartalomjegyzékből, hogy mennyi sok mindenről irt a mult év folyamán a »Független Ujság«. Nem történt nevezetesebb esemény sem a hazában, sem a külföldön, amely figyelmünket elkerülte volna s amely fölül olvasóink alaposan tájékozva ne lennének. Ezután is az lesz az igyekezetünk, hogy olvasóink mindenről tudomást vegyenek, legtöbbet pedig a hasznos dolgokról. Felkérjük azonban előfizetőinket, őrizték meg a »Független Ujság« minden példányát, így egész nagy könyvhöz jutnak év végén, melyben a tartalomjegyzék segítségével bárki egyszeriben ráakadhat az őt érdeklő és hasznos közleményre.

Karácsony estéje az udvaroknál. Karácsony estét nagy fényvel ünnepelték meg az összes európai udvaroknál. A német udvarnál ennek az ünnepnek a jellege egészen családias. *Viktoria Auguszt*a császárné maga disziti föl a karácsonyfát, melyet a potsdami kastélyban állítanak föl. A császárnak, a császárnénak, az összes hercegeknek és hercegnőknek mindegyiknek külön karácsonyfát állítanak. Fiainak Vilmos császár maga osztja ki a karácsonyi ajándékot és december 24-én délután — azt mondják — tele zsebekkel sétálni megy és minden gyermeket megajándékoz, akivel találkozik. A *Németalföldön* a szigorú erkölcsű hollandiak nem vigadnak

ezen a napon és a gyermekeket is Miklós napján, december hatodikán, ajándékozzák meg. Az idén négy karácsonyfát állítottak föl a hágai udvarnál: a királynő és anyja, az udvari személyzet és a királyné jegyese részére.

A dán udvarnál ezelőtt az agg királyi pár maga bevásárolta a kopenhágai üzletekben a karácsonyi ajándékokat és a gyermekek ujjongásában nagy örömét lelte. Lujza királynő halála óta a trónörökösárnál van a karácsonyfa és odamegy a király is, akinek a karácsonyi örömét második leánya, az orosz özvegy ezárné, ajándékai képezik, melyeket az minden évben külön futárral szokott a kopenhágai udvarba elküldeni.

Az orosz udvarnál az ünnepnek, melyet az ó-naptár szerint (tizenkét nappal később) tartanak meg, sokkal esendesebb jellege van. A karácsonyfa most kezd Péterváron is divatba jönni.

A bécsi udvarnál, míg Erzsébet királyné élt, a karácsony estét, az ő lakosztályában ünnepelték meg. Később az uralkodópár mindig előbb unokája Erzsébet főhercegnő külön karácsonyfájánál jelent meg és csak azután ment be a királyné termeibe. Nagy volt az öröm, mikor a fiatal hercegnő, tizenkettedik karácsonyfáján nagyatyjától első ékszerét megkapta. Legutolsó karácsonyestéjét Erzsébet királyné nem a Hofburgban ünnepelte meg, a király pedig azóta karácsonykor mindig unokái körében Wallseeben vagy Münchenben időzik.

A mezitlábos ügyész. Annak idején nagy fel-tűnést és derűtséget keltett, hogy Láng Károly dr. Beszterce város ügyésze, ki a Kneipp-kura híve, mezitláb jelent meg hivatalában. A főispán utasítására akkor a város polgármestere rendeletben figyelmeztette az ügyészt hogy a társadalmi illem és jóizlés megkívánja, hogy a tisztviselő a hivatal komolyságához képest öltözködjék. A rendelet ellen az ügyész az alispánhoz fölbbezett, aki azonban a fölbbezést egyszerűen visszautasította, kijelentvén, hogy az illem ellen nincs helye a fölbbezésnek. Az ügy erre a belügyminiszter elé került, aki az alispán végzését megsemmisítette.

Polónyi — a Kossuth-pártban. Polónyi Géza párthivei körében erősen nyilvánul azon óhaj, hogy Polónyi lépjen be a függetlenségi és 48-as Kossuth-pártba. Polónyi ennek következtében legközelebb bejelenti belépését a pártba.

Debreczen közbiztonsága. Debreczenben, a közbiztonsági állapotok nagyon szomorúak. A hurokvetések és rablások napirenden vannak. A rendőrség folyton talpon van. Az Erzsébet-uton minap tíz óraker Kovács Gábor mérnöknek hurkot dobtak a nyakába és kifosztották, Bartha Géza adótisztet pedig a Nyomtató-utcán fogták le, földre teperték és kirabolták. A városban nagy az izgatottság. — Földesen pedig egy asszonyt gyilkoltak meg és raboltak ki. Özvegy Mogyorossy Lajosné, vagyonos asszony, rablógyilkosságnak esett áldozatul. Míg gyermekei a szomszédban időztek, este kilencz óraker ismeretlen gonosztevők behatoltak lakásába és a

torkát elvágták. A gyilkosok csak nyolcz forintot találtak a háznál, azt elrabolták és menekültek.

A fumei tüntetők. A fumei törvényszék a villamos vasut tüntetői közül Emili orvost és Zanella tanárt, akik ellen az ügyész a vádat elejtette, fölmentette, a többi tizenhárom vádlottat kihágásban vétkesnek mondotta ki és hat vádlottat hat és hét napi elzárásra ítelt, amely azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vétetik. Hét vádlottat, köztük Kuseher ügyvédet, az autonomista pártvezért 80, 60 és 40 korona pénzbírságra ítelt.

Osztokodás a milliókon. Hirsch báró 700 milliónyi hagyatéka fölött még egyre folyik az osztokodás. Tavaly halt meg tudvalevőleg a báró általános örököse, Hirsch báróné. A mi vagyon elosztásáról férje nem gondoskodott még, azt elosztotta ő a végrendeletében: 50 milliót két nőtestvére kapott, 20—20 milliót pedig fogadott fiai. Ez a két fiatal ember egyikük 20, a másik 22 éves, most igen nagy ur. Különbén még egy örököse van Hirsch báróék vagyonának, a kis Lucy, az elhunyt ifju Hirsch bárónak, a milliomos fiának törvénytelen leánya, kit az özvegy báróné utóbb szintén gyermekévé fogadott. Nos, a kis Lucyre éppen tíz milliónyi örökség néz. egyelőre pedig fejedelmi nevelésben van része. Mint-hogy a bárónő osztrák állampolgár volt, hagyatékának javarésztét Bécsben tárgyalják le mostanában. A hagyatéki eljárás 70 millió koronányi vagyonra terjeszkedik ki. A külföldi bíróságok viszont 100 millió franknyi vagyonra nézve tartanak hagyatéki eljárást. Természetes, hogy ehhez képest milliókra rug az egyes államokban a hagyatéki adó. Csupán Ausztriában kilencz és fél millió korona jutott ezen a réven az állampénztárnak; hagyatéki adó fejében soha ekkora jövedelme nem volt még az osztrák államkinestárnak.

Égő hid. A Keszthely és Zala-Apáti között folyó Zalán keresztül épített nagy fahid lába alá ismeretlen tettes tüzet rakott és a hid egy részét lángba borította. A szomszédos Lajos-major eselédei vették észre a tüzet s nagy fáradság után eloltották.

■ Mezőgazdák figyelmébe! ■

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek ≡

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁNJÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakszavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyék kívánatra díjmentesen küldetők.

Malomkereskedésére költészetek ingyen!

Malomkereskedésére költészetek ingyen!

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az új év küszöbén.

Végig tekintve az elmúlt esztendőn, a magyar gazda életéről kevesebb jót, több rosszat mondhatunk. Enyhe, erős tél után rosszul köszöntött be a tavasz, megritkult vetések, a téli gazdasági munkák elmaradása, a takarmány növények az egérpusztítások folytán rosszul néznek ki, így állott a magyar gazda a tenyészet zöldülésekor. Később ismét a sok eső, a tavaszi munkálatok lassu haladása aggasztotta a gazdát, e mellett az ország nagy részén a drótféreg, frittlég pusztítása a vetésekben, a fagyos szentek, a melyek a szőlőt, gyümölcsösöket pörkölték le.

Helyenként árvizek, a nyár egyes részeiben a tulhideg, máskor a kánikulai meleg napok, különösen a gabonaérés idejében sok helyen szorult szemeknek lettek előidéző okai. E mellett pedig még a rozsda mennyi kárt okozott. És jött az aratás. A magyar gazda lehordta, kiesépelte a gabonáját, nagy termése nem volt, átlagban csak olyan »közepes», szemre sem fizetett, az ára pedig a rendes, alacsony volt. De még örülhet, aki ezen az alacsony áron tulajdonos rajta hamar, mert később még annyit sem kapott.

Az őszi idő a gazdasági munkáknak kedvező volt. Szép meleg napok idején elvégezhetette a gazda a buza bevetését, azok szépen keltek s ha itt-ott a drótféreg az egerek, meg a többi más ellenségek garázdálkodtak is, ha csak valami száraz fagy nem jön, a vetésekkel jól állunk. Mert hó nincs. Csak be ne váltsa majd az idő azt, hogy fekete karácsony, fehér husvét! De jó az Isten, majd ad erőt a gazdának, hogy munkaságával, tudásával a jövőben is kitartson és ha baj is éri, ne csüggedjen. Megtenni kötelességét, ez legyen minden gazdának jelszava; dolgozzon, fáradjon a maga és a haza javára, a többit bizza az egek urára, a ki böles belátása szerint kormányozza minden gazdák gazdáját az időt. Így állunk az új év küszöbén. Reményekkel eltelve nézünk a jövőbe, hogy a magyar gazdára szebb napok virradnak. A nagy emberek kezükbe vették a kis emberek sorsát, buján-baján segíteni igyekeznek; adja Isten, hogy munkálkodásukat siker koronázza!

A szerszámok gondozása.

A legjobban elkészített szerszám is csak akkor igazán megfelelő és akkor tart ki sokáig, ha gondozásban részesül. A rongyos, ronda szerszám a legsebbebb állatot is elcsufítja és a legértékesebbet is értéktelenné teszi.

Gondozás nélkül a børszerszámok kérgesekké,

könnyen elszakíthatókká, a vasszerszámok rozsdásokká lesznek. Az időnként meg nem kent hám tehát feltöri a ló testét, a rozsdásodott zabla a hordászt, a rozsdás csatt, karika pedig a szerszám bőrét rontja. Száraz tengelyen nemesak nyikorog, de rosszul is forog a kerék s az ilyen szekér előtt a munkás állat erőt pocsékol.

Mindezen okoknál fogva tehát megfelelő gondozásban kell a szerszámokat részesítenünk, különben zsebünk is megbánja a dolgot, mert a folytonos tatarozás sok pénzt nyel el. A gondos gazda emiatt a kis hibát azonnal kijavítja, hogy nagyobb ne legyen belőle.

A szerszámok gondozása azok lemosásában, kiporolásában, lekeféelésében, kifényesítésében, bekenésében, javításában s alkalmas elhelyezésében áll.

Bőrneműek bekenésére legjobb a vaselin nevű zsiradék, vagy a halzsír; festésre pedig a vitriol nélkül készített fénymáz legalkalmasabb. A nyereg bekenésére a nyeregszappanok használhatók, a tengelyek kenésére a kocsikenőcs, a szekér vasalásának védelmére pedig a feketeszurok. Vasneműek kőporral surolva, azután zsákban szeeska vagy korpa között rázva s bezsirozva, egykönnyen nem rozsdásodnak.

A szerszámokat legjobb úgy elhelyezni, hogy azoknak az istálló gőze, a nap sugarai, az eső stb. ne árthassanak: ezért ha kocsiszínünk vagy szerszámkamaránk van, tartsuk ott a szerszámokat.

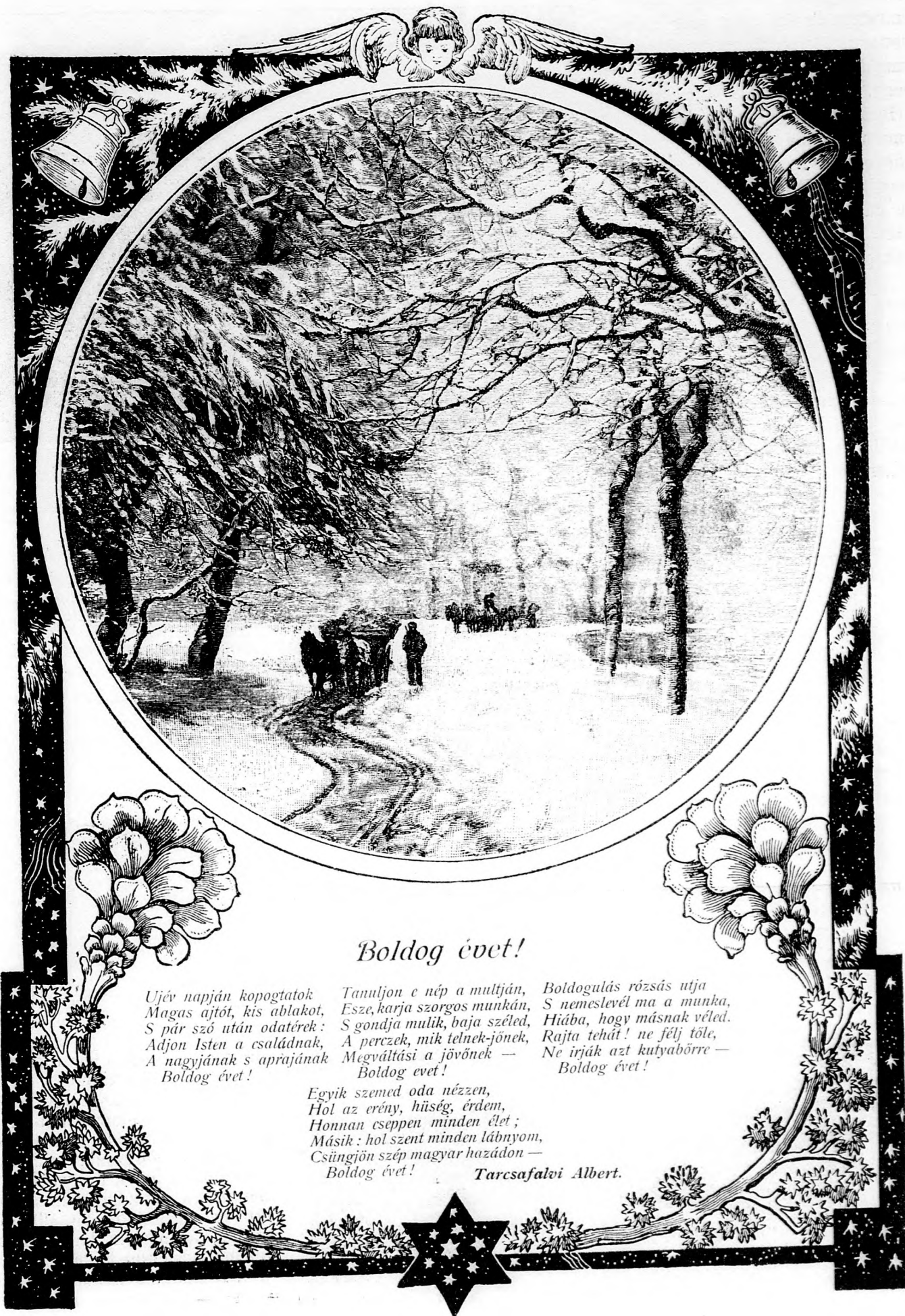
A jó gazdának szívesen kell végeznie a szerszámok tisztogatását, mert csak akkor lehet büszke, ha minden csillog az állaton s a jószág is csak úgy mutat, ha szép gondozott szerszám van rajta.

Népies mintagazdaságok.

Ujat látni, folytonosan tanulni és a látottakat a saját hasznára fordítani tudni, ez legyen minden gazdának főtörekvése. És hogy ezt megtehessek a gazdák, egyes földbirtokosok, az állam segítségével, az országban ma már 68 helyen u. n. *népies mintagazdaságokat* rendeztek be, a melyeknek czéljuk különösen a kiscgazdáknak bemutatni az újabb gazdálkodás rendszerét, az állattenyésztés, földmívelés, gyümölestermesztés, szőlőmívelés legokoszerűbb módjait, az újabb gépek működését, műtrágyázást, egyszóval mindent, amire a gazdának a mai gazdálkodási viszonyok mellett szüksége van.

Sokat tanulhat a gazda egy ilyen mintagazdaság szemügyre vételével, mert nagyobb részt mind-egyik fel van szerelve, tenyészállat-állományval, újabb gépekkel és eszközökkel s itt láthatni kint a földeken a mélyszántást, a kapásnövények fogatos mívelését, összehasonlíthatni a trágyázott terményeket a trágyázatlanokkal stb. Van tehát bőven tér a hol tanulni lehet.

Azok, akik egy ilyen mintagazdaságot vezetnek, tanult, praktikus gazdák s az, a ki a befektetéseket

Boldog évet!

Ujév napján kopogtatok
Magas ajtót, kis ablakot,
S pár szó után odatérek:
Adjon Isten a családnak,
A nagyjának s aprajának
Boldog évet!

Tanuljon e nép a multján,
Esze, karja szorgos munkán,
S gondja mulik, baja széled,
A perczek, mik telnek-jőnek,
Meváltási a jövőnek —
Boldog évet!

Boldogulás rózsás útja
S nemeslevél ma a munka,
Hiába, hogy másnak véled,
Rajta tehát! ne félj tőle,
Ne irják azt kutyabőrre —
Boldog évet!

Egyik szemed oda nézzén,
Hol az erény, hűség, érdem,
Honnan cseppen minden élet;
Másik: hol szent minden lábnyom,
Csüngjön szép magyar hazádon —
Boldog évet!

Tarcsafalvi Albert.

nem sajnálja, az állam. Népies mintagazdaság, mint már említettem, 68 van ma az országban, majdnem minden megyére jut egy. Ezek közül a kis-csecei (Bars m) mintagazdaságból mutatunk be olvasóinknak két képet, az egyik a gazdaság egyik istállója és trágyatelepe; a másikon szép lovak, igásökrök, tehenek és növendékállatok láthatók.

Tulajdonosa a mintatelepnek ifj. Pálinkás István, aki a birtokot 1898-ban kapta életben levő atyjának 80 kat. holdas fekvéséből. Terjedelme a gazdaságnak 19 kat. hold, amelyből 17¹/₂ hold szántó, 3¹/₄ hold szőlő, 1¹/₄ hold kert és a többi belterület.

Vegyesek.

Romlott gyümölcs felhasználása. A kik a romlott gyümölcsöt csak úgy a fák alatt hagyják elrothadni, hogy a férgek s bogarak táplálkozhassanak belőle, azok nagy hibát követnek el, mert azt sokkal hasznosabbra lehet fordítani. Elettethetjük a sertésekkel főzve vagy nyersen és esinálhatunk belőle jó cezetet is. Ha azt akarunk esinálni, a romlott gyümölcsöt először férges, porhadt részeitől megtisztítjuk, azután feldarabolva tiszta faedénybe tesszük és forró vízzel leöntjük. Az edényt átlukasztott papirossal, vagy valami ritka szövetű kelmével lekötve, hogy piszok ne hullék bele, meleg vagy napos helyen tartjuk. Mikor az erjedés után a folyadék szép sárgává vált,

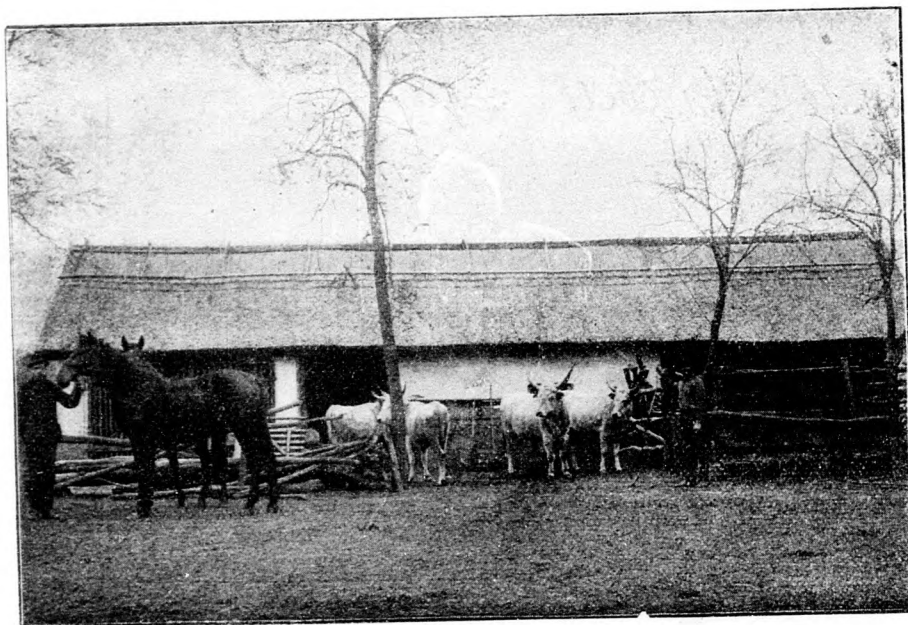
kész az cezet, melyet üvegekre lefejtve, bedugaszolva, hűs helyen tartogatunk.

Fiatál fák megvédése a nyulaktól. Az ajánlott sokféle anyag és eljárás közül a legolesőbb és legbiztosabb az, ha a fiatal fák törzsét náddal, vagy ha ilyen nincs, vadrózsa vagy egyéb tövisfélével kötjük be. Szalmát vagy valami kenőcsöt használni védelmiül a nyulak ellen nem tanácsos azért, mivel ezt könnyen leszedik, másrészt a szalma odaesalja az egereket és azok épen olyan károkat okozhatnak, mint a nyulak; a kenőcsök meg a legtöbbször ártalmára lehetnek a fiatal fiának s ennek dacára a nyulak nagy télidőben mégis elpusztítják azokat.

Almaborkészítés. Az almabor igen egészséges és jó ital, ha azt jó almából készítik. Készítése a következőképen történik: Kiválóatott egészséges almát összevagdálunk vagy megzuzunk s az így nyert almakását egy-két napig pihenni hagyjuk s többször felkavarva, esomoszolva. A esomoszolás által az almakása levet ereszt, mire ki lehet sajtolni. Ki-sajtolás után a lébe cukrot tehetünk, hogy a bor erősebb legyen. Az erjesztésre nagy gondot kell fordítani, nehogy a bor erjedés közben valami bajt kapjon. Az erjedés 3-4 hét alatt megy végbe s akkor először lehuzzhatjuk. Az így lehuzott bort január-február havában ismét lehuzzuk, amikor fogyasztani is lehet. Fogyasztás közben arra legyünk figyelemmel, hogy egy megkezdett hordót, darabban sokáig ne tartsunk, hanem inkább kisebb hordókba fejtsük az almabort, a honnan hamarabb kifogy s így nincs ideje a megecsetesedésre.

Kis-csecei mintagazdaság létesítésekor épített istálló és trágyatelep.

Kis-csecei mintagazdaság állatai: igásökrök, tehenek és növendékállatok.

A taraczk (perje) irtása. Ahol a taraczk felszaporodott a földet, először és sekélyen felszántjuk, lehetőleg száraz időben. A szántást megpirulása után, fogással járattjuk meg kis időközökben háromszor is s a fogas által a földből kirázott perje-gyökereket kézzel vagy kézigereblyével kis kupaczkokba rakatjuk. A gyökerekről a földet jól lerázza, a kupaczkokat a föld végén garmadákba rakjuk s elégetjük. A második szántást 6—7 cm. mélységben végezzük s az előbb leírt teendőket ismételve, utána a földet harmadszor és még mélyebben 10—12 cm.-nyire szántjuk, hogy a mélyebb fekvő gyökereket is felszínre hozzassuk. Az nagyon elperjesedett földbe gyomirtó növényeket, répa, burgonya, hükköny, luczernát vagy kenderet tanácsos vetni.

PETŐFI A TÁBORBAN.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

Írta: **Petőfi Tamás**

I. FEJEZET.

Az első intés.

Hol a kanyargó Marosnak csendes habjai sétálnak le, füzek árnyától eltakarva, az Aranyos beleszakadásán valamivel alul, a jobb parton fekszik Kis-Székelyfalva. De esalódik, aki nevérol itélve lakóit székelyeknek gondolja. Nem. E kis falunak lakói, az uraságot kivéve, mind oláhok.

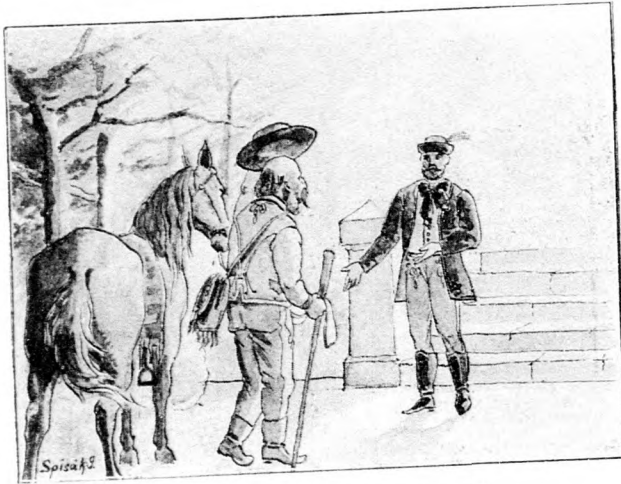
Történetünk ideje a magyar szabadságharcz napjaiban esik, mikor egy oláh faluban egyetlen magyar urnak lakni annyit tett: mint az órának mind a hatvan percében egyszer elkészülni a ha-

lálra, de nem csendes kimulással, hanem kínzásokkal kiszenvadni szokottak legremesebbjeire. És Bárdy Akos, a kis-székelyi uraság, mégis a legesendesebb napjait élte kicsiny családi körében. Egyik rémes hír a másikat érte. Minden később érkező tudósítás mintha borzalmasabb akart volna lenni az elsónél. A zalatnai vérfürdő hírére mégis tett valamit. Az a kegyetlenség, melylyel az oláhok Zalatna bányavároskának négyezer lakóját kiirtották, valami szörnyűség volt. Előbb kirabolták, leölték az embereket, aztán felgyújtották a szerenesétlen várost. Nyolczszázán a hideg idő daczára elfutottak, hogy gyalog tegyék meg az utat Gyulafehérvárig, de meghiusult a menekülésük. Már Preszákánál, a gyászos emlékü dombnál futottak, mely a közelében fekvő falutól nyerte nevét, mikor az őket üldözö oláhok bekerítették. Volt sok férfi, de több nő és gyermek a magyar menekültek között. A férfiak védelmezték fegyverrel és ami kézbevaló akadt a nőket és gyermekeket és talán meg is menekülhetek volna, ha nem hallgatnak a kétszinü oláhok ígéreire, akik oltalmat ígértek, ha ellent nem állanak és fogadták, hogy bekisérik őket Gyulafehérvárra. A fegyvereket a legkisebb gyanu nélkül adták át a menekültek és nem is bántották őket az éj beálltaig. Amint besötétedett, egy jeladásra megrohanták a hideg göröngyökön fekvő menekülteket és botokkal fejszékkel kimélet nélkül agyonverték.

Gyászos emlékü hely a preszákai domb, hol nyolczszáz ártatlan magyar vérében fetrengett meggyilkolva, agyonverve, karóba huzva hetekig, amig terhére nem vált a faluban lakó oláh népnek és el nem temették. De akkor sem azért takarták föld alá a kutya magyart, hogy tisztességet adjanak a halottaknak, hanem azért, mert a nehéz szagot a téli idő daczára

SIRALOMHÁZ.

»Csakhogy itt van, Balog bácsi!«

sem birták kiállani. Abrudbánya lakói közül a megmenekülteket az ujjain meg tudná számlálni bárki, mert vajmi kevesen, csodaképpen szabadulhattak meg úgy, mint Lukács László híres pénzügyminiszterünk, akit az oláh dajkája esküvel fogadva magáénak vallott és úgy tudta valami nagy nehezen évekig titkolva megmenteni. Most emlékkövet állított a preszákai dombra a kegyelet és félszázad után talán felejtteni is megtanulhat a magyar ember szíve.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A »Független Ujság« uj regényének képeit egyik fiatal festőnk, *Spisák Imre* rajzolja meg. Mai számunkban már is egy igen sikerült jelenetet hozunk a díszítésből, melylyel hisszük, hogy örömet szerzünk kedves olvasóinknak.

Petőfi a táborban. Táborban érezte legjobban magát legnagyobb költőnk, a csaták dalmoka. Ott irta esatadalait, melyektől lelkesültek a magyar honvédek. Mai képünkön Petőfit a táborban mutatjuk be.

Siralomház. Munkácsy Mihály világhírű festőnk alkotta ezt a műremeket, mely a halálra ítéltnek utolsó óráit mutatja be. Nem kell sokat beszélni a képekről, mert azok beszélnek és hogy az egyszerűbb emberek is gyönyörködhesseken otthon rajta, egy fővárosi vállalkozó cég pompásan sokszorosította. Megrendelhető 80 × 62 cm. nagyságban, szép színes kiállításban úgy a »Petőfi a táborban«, valamint a »Siralomház« darabonként 24 koronáért *Egyházy Ágoston és Társánál*, Budapest, VI., Eötvös-utca 44. szám.

Betűrejtvény.

XXX is $\frac{L}{i}$ DUL $\frac{tamselm}{e}$ tem.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő január hó 5.

A »Független Ujság« 51. számában közölt talány megfejtése:

»Karácson.«

Helyesen fejtették meg: Karvázy Anna, Lepény Erzsike, Balazsovits Mariska, *Dömötör János*, Navreczki József, Hegyi János, Spisák József, Faragó Károly, Gál Károly, Bucher Miksa, Balázs János, Sándor Vinceze, Kádi János, Antal Mihály, Baráth János, Pick János, Gegesi ifj. kör. Pápai földm. iskola.

A sorshuzásnál *Dömötör János* (Dorog) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Mikszáth Kálmán »Kisérlet Lublón« című kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

A »Független Ujság« mai számát előfizetőink nem a szokott időben, vasárnap, hanem újév napjára kapták meg, mert az ujesztendőt mi is a hivatalos első nappal akartuk megkezdni. Legközelebbi számát a »Független Ujság«-nak e hó 6-ikán, vasárnap kapják előfizetőink.

Köszönjük a hozzánk intézett sok szíves üdvözlőt és jó kívánságot és szívünkben viszonozzuk azokat kedves előfizetőinknek.

K. F. urnak. *Kis-Hegyes*. Ha a fizetési meghagyásnak ellenmondott, akkor a bíró tárgyalást fog kitűzni és arra Önt megidézi. A tárgyaláson minden kifogását egyszerre elő kell adnia, mert ha a bíró egyszer ítéletet mondott, akkor már nem lehet, csak felebbezni, vagy fizetni. Önhatalmulag senkinek sincsen joga valakit megzalogolni. A gazdasági naplóban történt feljegyzés semmit sem bizonyít. Ha más bizonyíték nincsen, a bíró felperest fogja eskü alatt kikérdezni, hogy igaz-e, hogy 26 kor. 68 fillért kapott kölcsön. — **Jancsó János** urnak. Köszönjük szíves jó kívánságait s azokat őszintén viszonozzuk. — **M. S.** urnak. *Szent-Simon*. Versében szép, hazafias érzés csillog. Alkalmilag felhasználjuk, majd a király név- vagy születésnapja alkalmából. — **Tóth István** urnak. A napokban magánlevélben válaszolunk.

A »Független Ujság« szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1900. december 31-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:10—15:80 K. *Rozs* 13:20 K-tól 13:90 K-ig. *Árpa* 11:80 K-tól 11:80 K-ig, jobb minőségű 13:50 K-tól 14:50 K-ig. *Zab* 10:50 K. *Tengeri*, 9:40 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:00	23:80	22:40	22:00	21:40	20:40	18:80	15:60	11:10

Buzakorpa finom 8:60 K, durva 8:60 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 24—28 K, *aprószemű* 18—22 K, *tarka* 16—22 K, *lencse* 28—56 K, *borsó* héjas 28—34 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 320—540 fillér, muhar 440—520 fillér, zsupszalma 270—320 fillér, alomszalma 240—250 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürü 44—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—97 filér, 280—300 kg.-mos 95—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—94 fillér, szeb 92—96 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—64—, középminőségű 52—58—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, magyar tehén középminőségű 38—62:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, szerbiai ökör jobb minőségű 48—58—, kivitel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 42—64—, szerbiai bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 60—96 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:10—3:60 K, csirke 1:20—1:60 K, kappan hizott 4:70 K.—6:00 K. Rucza 4:00—6:00 K. Lud hizott 11—14 K. Pulyka sovány 5—8 K.

Tojás alföldi 94—96 K, erdélyi 94—96 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 6:00—6:30 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:40—3:20, tejföl 64—70 fillér literenként, főzővaj 2:00—2:20 K, tehénturó 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 10:00—12:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 10—14—, zeller 100 drb 4:00—8:00, karalábé 2:00—2:40, vöröshagyma 100 kötés 9—10—, 1 q 50—90—, fohagyma 24—28—, vörösrépa 100 drb 1:20—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 4—5—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:40, vöröskáposzta 14—20—, fejessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsa 1 q 5:00—5:00, árpa 6:00—7:00.

98389/II/2a. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi állami ménesbirtok 1901. évi
*465 métermázsza szalonna szükségleté-
nek biztosítása végett*

1901. január 11-én d. e. 10 órakor

a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Az (1) egy koronás bélyeggel ellátott s az ajánlati ár 5%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt ajánlatok fent említett határidőig, a ménesbirtok igazgatóságánál nyújtandók be, a hol a szállításra vonatkozó részletes feltételek megtudhatók.

Budapest, 1900. évi december 11.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

98962 szám. II/2a.

Hirdetmény.

A bábolnai m. kir. állami ménesbirtok 1901. évi erő-
takarmányszükségletének u. m.:

1400 q. szárazmoslék, 1100 q. goromba buza vagy
rozskorpa, 400 q. malátacsira és 400 q. napraforgó
pogácsára

f. évi december 28-án délelőtt 10 órakor

a bábolnai ménesbirtok igazgatóságánál versenytárgyalás tartatik. A részletes szállítási feltételek megtudhatók a gazdasági főigazgatónál és a bábolnai ménesbirtok igazgatóságánál.

Budapest, 1900. évi december 15-én.

M. kir. földmívelésügyi Minister.

== Hetedik évfolyam. ==

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **BUDAY BARNÁ**, az orsz. magyar gazdasági egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „Független Ujság“ a magyar polgári osztály, kiscgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a sziv nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányúnak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* Lapunk **szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai:** *Agh Endre* író, *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czajlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserháti Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd*, *Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Löcherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet tisztviselője, *Szálender Gyula*, urad. építészeti intéz. Szalay János, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Vasadi Balogh Lajos*, lelkész, közg. író, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „Független Ujság“ képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbizhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona félévre 3 korona) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

A NAGY KRACH!!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták áru-gyár kényszerítve lón egész készletét a munkásoknak nagyon csak ly megőritése ellenében eladói. Én vagyok felhatalmazva ezen megbízás keresztülvitelére. Ennél fogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán **frt 6.60** megtérítése ellen és pedig:

- 6 drb legfin. asztali kést valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szabadalm. ezüst-villát egy darabban,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst evő kanalat,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst kávé kanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmerőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmelet,
- 6 drb angol Victoria-alsó-tálczát,
- 2 drb feltűnést kellő asztali gyertyatartó,
- 1 drb theaszűrőt,
- 1 drb legfinomabb cukorszórót.

42 darab összesen csak 6 frt 60 kr.

A fenti összesen **42** tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezek **frt 6.60** minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehér érc, mely az ezüst szint 25 évig megtartja a miért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatéríteni; (s senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen diszgnitúrát megnézze, mely pompás

karácsonyi és ujévi ajándék

ajándékol minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas.

Kapható csupán:

HIRSCHBERG A.

szabad. amer. ezüstkivitelű áruház

Wien, II., Rembrandtstrasse 19/T. R.
Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por hozzá 10 kr. Csak amellékelt védjeggyel valódi (egészségi áru.)

Kivonat az elismerő iratokból:

Az első küldeményem nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát.

Kalocsa.

Majorosy János, kanonok.

A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért.

Kolozsvár.

Bánffy báró ő exzell.

Becsés evőeszközküldeményét megkaptam, melylyel nagyon meg vagyok elégedve és kérem, még egy ilyen garnitúrát, 44 drb amerikai szab. ezüsből utánv. küldeni.
Bozovics, Kr.-Szörénym. Keresztös S. főszolgabíró.

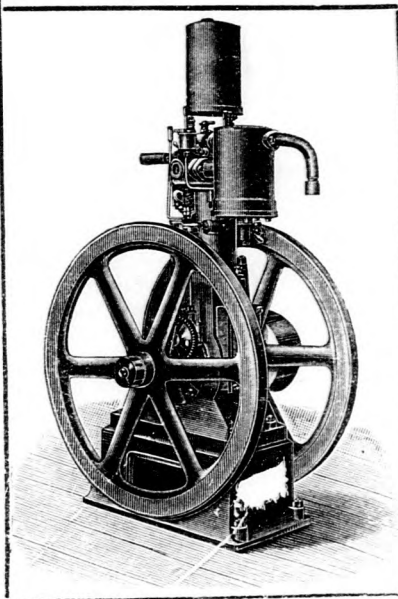
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab. rendszere.)

adómentes ásványolajjal a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes egyszerű, tartós szerkezetű,

gépészre nincs szükség.

Árjegyzéket kívá natra küldünk.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyit kölcsönt szavatolt meg.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Bitosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: --- 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben --- 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Bizosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden iránybn készséggel szolgál

az igazgatóság

Meghívó.

A „Budapesti Állattartók Szövetkezete”

1901. évi január hó 7-ik napján d. e. 10 órakor

Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. szám alatt a „Köztelek” gyűléstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tisztelt tagjai ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. az alapszabályok 22., 27., és 52. § ainak módosítása;
2. az igazgatóság, felügyelő bizottság és választmány kiegészítése;
3. indítványok.

Kelt Budapesten, 1900. december 20-án.

As igazgatóság.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társaság

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
 vezelői **PFANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESÍTÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE BUDAPEST,

V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisa létromot, Kainitot,

40°-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legelősbbsen szállit a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.